

EESTI GEOLOOGIA SELTSI VOLIKOGU KOOSOLEK

Tallinn ja Tartu

06. detsember 2018

Koosolekul osalesid: volikogu liikmed Hardi Aosaar, Aivo Averin, Lauri Joosu, Ene Jürjens, Peep Kildjer, Kalle Kirsimäe, Tõnu Meidla, Sander Olo, Eduard Pukkonen, Anne Põldvere, Ethel Tamm, Janne Tamm ning sekretär Saima Peetermann; külalisena osales koosolekul Kalle Alasi.

Koosolekut juhatas Hardi Aosaar, protokollis Saima Peetermann.

PÄEVAKORD:

- 1) Probleemid Eestis rajatavate puurkaevude madala kvaliteediga – K. Alasi
- 2) Liikmete ülevaade ja volikogu hääletus mitteliikmete (kes ennast enam seltsi liikmeks ei pea) nimekirjast väljaarvamiseks – H. Aosaar;
- 3) Põhikirja muudatuste arutelu – L. Joosu;
- 4) EGEOS 30. juubeliaasta tähistamine – E. Tamm;
- 5) EFG visiidi ülevaade – H. Aosaar

1. Probleemid Eestis rajatavate puurkaevude madala kvaliteediga (K. Alasi)

Puurijate õppe organiseerimisel Kehtna KHK-s kerkis üles teema Eestis rajatavate puurkaevude ja maasoojussüsteemi puuraukude sageli ilmnevast kehvast kvaliteedist. Olukorra parandamiseks peame vajalikuks tõhustada kontrolli vastavate projektide, puurimisprotsessi ja tehtud puuraukude ning maasoojussüsteemi puuraukude kvaliteedi üle. Sellega seoses tegime pöördumise EGEOSse juhatusele arutada probleemi Seltsi volikogu koosolekul ning teha Seltsi-poolne pöördumine nii Keskkonna- kui ka Majandusministeeriumile poole (eelnoõu saadetud volikogule tutvumiseks e-kirjaga enne koosolekut).

Kehva kvaliteediga puurkaevudes on ka kaevuvee kvaliteet halb, mis mh võib tuua kaasa terviseprobleeme.

Seadusandlusele tegelikult palju etteheiteid ei ole, kvaliteedinõuded on suhteliselt hästi kirjas, kuid neid ei järgita. Kui kooskõlastus ja ehitusluba käes, siis hiljem enam kvaliteeti ei kontrollita.

Mõtte korraldada vastav ümarlaud, kus mh üheks teemaks võiks olla, kuidas bürokraatiat vähendada. J. Tamm: tegemist on litsenseeritud tegevusega.

K. Alasi: Läbi majandustegevuse registri, koos käib litsentsikomisjon KKM juures, mis väljastab tegevusloa.

KK: Tegevusloa äravõtmine?

K. Alasi: Oleks võimalik sama komisjoni kaudu, senini seda veel tehtud ei ole.

AA: Järrelvalve objektipõhiselt?

K. Alasi: Praktiliselt mitte.

AA: Küsimus maakütte puuraukude kohta – kuidas nende kvaliteeti määrata?

K. Alasi: Tagantjärele see polegi võimalik.

KK: Milline on puuraukude maht Eesti turul aastas?

K. Alasi: Suurusjärg sadades.

HA: Ca 50 000 jm suurusjärg.

PK: tegevusluba on ca 45 firmal, kes tegelevad puurimisega.

KK. peamine mehhanism võiks olla lube väljastav komisjon, kes arutaks klientide kaebusi. Teha punktisüsteem, mille alusel saaks loa är võtta.

HA: Kaasus üles ehitada, kaebus komisjoni, seal juhtumipõhiselt arutada probleeme.

K. Alasi: Omanikujärelevalve hägustunud, praegu KOV vastutab. Keskkonnainspektsioonil võimu pole.

HA. Kas toetame pöördumist? KKM-s läheb veeosakonnale. Majandusministeeriumis ?

TM: Peaks saatma ka EGT-le.

EJ: kuidas praegu korraldatud järelevalve?

K. Alasi: Ehitusjärelevalve, sest arvatud ehitustegevuse hulka ja selle raames toimub ka järelevalve.

EJ: Mis siis oleks meie ettepanek, tõhustada järelevalvet?

K. Alasi: jah.

PK: Kontrollitavaid kaeve on palju, kuidas kontrollimist/järelevalvet reaalselt korraldada?

K. Alasi: Ega kõiki ei jõuagi kontrollida, alustada tuleks probleemsetest kaevudest ja firmadest.

PK: Kaevu maksumusele kohe lisada ka kontrolli maksumus – üks variant.

KK: eesmärk initsieerida ümaralud kirjeldatud probleemide arutamiseks, osaleda võiks KKM, MKM, EGT. Välja töötada meetmete pakett ja esitada see otsustajatele. See peab olema seadusega reguleeritud.

TM: paneme kokku meeskonna, kes hakkab tegelema/arutama, täna me tulemuseni veel ei jõua.

AP: Teatud ülesanded võiksid saada lahenduse läbi EGT, kes on ju andmetest huvitatud osapool.

HA: Kirja peaks veel tänavu ära saatma.

KK: Ümarlaudas peaksid osalema praktikud, isaks neile ka eksperdid, kes tegelevad hüdrogeoloogiaga.

K. Alasi: Põhjaveekomisjon?

KK, TM: Otse loomulikult. Tartu poole pealt osaleb seal Argo Jõelet.

Tähtaeg: 14. Detsembriks ettepanekud, pöördumine välja saata enne jõule.

Ümarlaud võiks toimuda jaanuari keskel.

2. Liikmete ülevaade ja volikogu hääletus mitteliikmete (kes ennast enam seltsi liikmeks ei pea) nimekirjast väljaarvamiseks (H. Aosaar)

Volikogule laiali saadetud tutvumiseks liikmete nimekiri kahes osas. Täna hääletame 27 nime, ülejäänud tuleks veel kord läbi küsida.

Eesmärk nt märtsi alguseks saada lõplik nimekiri paika.

EP: nt neile, kes on lubanud liikmemaksu ära maksta, anda detsembri lõpuni aega seda teha.

otsustati, et kuna revisjonikomisjoni kuulunud Mati Viil soovib Seltsist välja astuda, saab komisjoni uueks liikmeks Aivo Averin.

3. Põhikirja muudatuste arutelu (L. Joosu)

Aivo on teinud ettepanek muuta kvoorumi kokkusaamise tingimusi – üldkogu otsustusvõimelisus olenevalt osalejate arvust. Registriosakonnast öeldi, et selline variant peaks sobima. Erinevatel MTÜdel on see 5–50% liikmete arvust.

Otsustati, et uues põhikirjas on üldkoosolekul osalevate liikmete arvuks 20% liikmete üldarvust.

Põhikirja jääb sisse ka nõue, et volikogu võib liikme välja arvata, kui kui liige ei tasu liikmemaksu kahel järjestikusel majandusaastal.

Otsustati, et L. Joosu koostab põhikirja kavandi ja saadab volikogule tutvumiseks laiali enne järgmist koosolekut.

4. EGEOS 30. juubeliaasta tähistamine (E. Tamm)

Kas tähistada ja kuidas tähistada, st kas üldkoosolekul või suveüritusel? Pidulik üldkoosolek vbl motiveeriks rohkem inimesi osalema.

Suvepäevade töörühm tuleb taas kokku.

AP: Juubeli tähistamiseks teeme ka Seltsi bulletään, kasvõi elektrooniliselt? Peaks arutama.

5. EFG visiidi ülevaade (H. Aosaar)

Lähetuse kulud olid 363 EUR.

EFG kohtumisel osalesid 26 riigi esindajad.

Suunad:

- ekspertide paneel teemade kaupa;
- nõustav roll Euroopa Komisjonile (raw materials jt)
- rahvusvaheline geoloogi kutse – Eurogeologist title
- EL erinevad uuringuprojektid, enamasti Horizon raames, u 200 00 EUR projektid
- mentorlusprogramm noortele
- koolitusprogrammid.

Aastamaks meile u 1000 EUR, lisaks kord aastas tuleb saata esindaja volikogu koosolekule, kokku ca 2000 EUR.

Hetkeseisuga oleks koos u 1700 EUR toetust.

Otsustati alustada liitumisprotsessi EFG-ga.

1(1) Keskkonnaministeerium keskkonnaministeerium@envir.ee

Majandusministeerium info@mkm.ee

28.11.2018

PÖÖRDUMINE

Käesolevaga esitab Eesti Geoloogia Selts pöördumise juhtimaks tähelepanu puurkaevude rajamise kehvale kvaliteedile Eestis, millist on mõnevõrra esinenud läbi aegade, kuid probleem on siiski teravamalt esile kerkinud viimaste aastate jooksul. Murettekitav on tööde kehva kvaliteedi tõttu tekkiv mõju Eesti põhjavee seisundile, suured täiendavad kulud tööde tellijatele ja kaasnev ebaaus konkurents ettevõtjatele.

Olukorra kirjeldus:

Viimastel aastatel on saagenud kaebused puurkaevude tellijatelt peamiselt seoses värskelt valminud puurkaevude vee halva kvaliteediga või tahkete lisanditega kaevust välja pumbatavas vees. Kaebuste adressaadid on seejuures erinevad, meile teadaolevalt on kodanike või ettevõtete kaebusi saanud nii kohalikud omavalitsused, Keskkonnaamet kui ka erinevad konkreetse juhtumiga mitte seotud puurimisettevõtted.

Leiame, et puurkaevude projekteerimist ja rajamist käsitlev Eesti seadusandlus (Ehitusseadustik, Veeseadus, Keskkonnaministri määrus nr. 43) sätestab nõuded töödele küllaltki detailselt ja hästi, kuid paraku ei peeta neist sageli kinni. Peamiseks probleemiks on erinevate veekihtide isoleerituse mitte tagamine, seda eelkõige torutaguse ruumi isoleerituse puudumise või ebakvaliteetse isoleerituse tulemusel. Sellele lisaks tuleb nimetada konkreetsetele geoloogilistele läbilõigetele ebasobivate puurimistehnoloogiate kasutamist puurkaevude rajamisel, mistõttu rikutakse ulatuslikult puuraugu ümbruse geoloogilist ehitust (pumbatakse suurel hulgal setendeid maapinnale), samuti puurkaevu rajamise teatud etappide tegemata jätmist või ebapiisavat läbi viimist. Viimase osas peame eelkõige silmas puhastus- ja proovipumpamist, mistõttu ei saada adekvaatseid hüdrogeoloogilisi parameetreid ja jäetakse puurkaevu sissetötamine tellija kanda. Seetõttu on sagedased juhtumid, mil veega kaasneb ohtralt liiva või teisi lisandeid ja vesi on silmanähtavalt erinev puurkaevuga avatava veekihi foonilisest vee kvaliteedist, olles sageli ka mikrobioloogiliselt reostunud. Samuti tuleb sageli ette, et kasutatakse mittekvaliteetseid materjale, eelkõige liialt õhukese seinapaksusega või ebasobivast materjalist mantelorusid. Siinkohal tuleb möönda, et mantelorusidele esitatavaid nõudeid seadusandlikes aktides sätestatud ei ole.

Lisaks soovime tähelepanu juhtida asjaolule, et probleemsete puurkaevude projektid vastavad enamasti nõuetele ja on Keskkonnaameti poolt kooskõlastatud, kuid realselt ei ole töid projektide alusel teostatud. Probleemi peamise põhjusena näeme me esiteks kutse-eesika puudumist teatud ettevõtjate hulgas, teiseks nende vähest teadlikkust ja kolmandaks järelevalve puudulikkust.

Peale puurkaevudega seonduvate tegevuste reguleerimisala lülitamist Ehitusseadustiku koosseisu on puurimisettevõtjad täheldanud järelevalve funktsioonide hägustumist ja teisest küljest bürokraatia suurenemist.

Ettepanekud:

Leiame, et olukorrale reaalse lahenduse saavutamiseks on vajalik arutelu ja tõenäoliselt riigipoolne sekkumine kas seadusandluse täiendamise, järelevalve tõhustamise ja koolitamise näol või mõne muu arutelu käigus tekkida võiva meetme näol. Seetõttu teeme ettepaneku vastava nõupidamise korraldamiseks, kaasates esindajad asjaomastest ametkondadest ja ettevõtetest.